

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-268 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-21/279-103
Karar Tarihi : 4.3.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : M. Okan ALPAY, Gülçin DERE

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : İstanbul ili Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren sürücü kursları

E. DOSYA KONUSU: **İstanbul ili Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşma yaparak sürücü kursu fiyatlarını belirledikleri iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle, İstanbul İli ve özellikle Kadıköy İlçesi'ndeki sürücü kurslarının peşin yapılan ödemelerde benzer fiyatlar uyguladığı, özellikle "http://www.caddeehliyet.com/surucukursu-fiyatlarimiz.htm" isimli web sayfasında Kadıköy Sürücü Kursları Derneği'nde fiyat kararlaştırıldığına açıkça belirtildiği, anılan Derneğin web sayfasında (http://www.kadikoysurucukurslari.com/index.asp) tavsiye edilen fiyatların farklı olmasına karşın, her birinin uyguladıkları fiyatların benzerlik gösterdiği iddia edilerek, konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenmesi talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.11.2009 tarih ve 8298 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 22.12.2009 tarih ve 2009-4-268/İİ-09-MY sayılı İlk İnceleme Raporu, 30.12.2009 tarih ve 09-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 09-61/1493-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 26.2.2010 tarih ve 2009-4-268/ÖA-10-MOA sayılı Önaraştırma Raporu aynı tarih, REK.0.08.00.00-110/71 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-21 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- İstanbul İli Kadıköy İlçesi'nde faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşma yaparak sürücü kursu fiyatlarını birlikte belirledikleri iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı;

- Bununla birlikte, ilgili pazarda rekabetin kalıcı bir şekilde tesisi ve benzer eylemlerin tekrerrütmesinin önlenmesi bakımından; 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Özel Sürücü Kursları Konfederasyonu ve Federasyonu'na ihlale ne şekilde son vereceğine yönelik bir görüş gönderilmesinin ve buna paralel olarak ilgili pazarda rekabet ihlallerine yol açan yapısal sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik

10-29/608-147

olarak Milli Eğitim Bakanlığı'na ve İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne yazı yazılmasının faydalı olacağı

görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

50 I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

2918 Karayolları Trafik Kanunu'nun 41/d maddesi uyarınca sürücü adayları Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde motorlu taşıt kullanabilmek için sürücü kurslarında eğitim almak ve eğitimden sonra düzenlenen sınavları başarı ile geçmek mecburiyetindedirler. Kurslar tarafından verilen bu hizmetin herhangi bir ikamesi bulunmadığından, ilgili ürün pazarı "sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Şikâyet konusu uygulamanın İstanbul İli Kadıköy İlçesi'nde gerçekleşiyor olması nedeniyle, ilgili coğrafi pazar "Kadıköy İlçesi" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Deliller

60 I.2.1. Sürücü Kurslarının Yetkilileri ile Yapılan Görüşmeler

Görevli Raportörler; Özel Ataman Motorlu Taşıtlar Sürücüleri Kursu (Özel Ataman Motorlu Taşıtlar Sürücüleri Kursu Ltd. Şti.), Bahariye Sürücü ve Meslek Eğitim Kursları (Bahariye Özel Eğitimcilik Sağlık Sosyal Hizmetler Danışmanlık Otomotiv Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.), Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları, Özel Safacan Sürücü Kursu (Özel Safacan Direksiyon Geliştirme ve İleri Sürüş Eğt. Mot. Taş. Sürücü K. Ul. Hizm. Ltd. Şti.) ve Özel Şaşkın Bakkal Motorlu Taşıtlar Sürücüleri Kursu yetkilileri ile görüşmüşlerdir.

Özel Ataman Motorlu Taşıtlar Sürücüleri Kursu yetkilisi konuya ilişkin olarak aşağıdaki hususları belirtmiştir:

70 - İnternette web sayfası bulunmasına karşın, Kadıköy Sürücü Kursları Birliği veya Kadıköy Sürücü Kursları Derneği adında bir dernek bulunmamaktadır. Ancak, Kadıköy Bölgesindeki 30 civarındaki sürücü kursunun birbiriyle haberleşmesinde kullanılan bir web sayfası vardır: "www.kadikoysurucukurslari.com". Bu siteyi kullanan sürücü kurslarının isimleri ve adresleri konusunda web sitesinden detaylı bilgi alınabilir. Güncelleme yapmak için şifre kullanılmakla birlikte, okuyucu olan herkes serbestçe bu siteye erişebilir.

80 - Kadıköy Sürücü Kursları Derneği'nin web sayfasında yer alan tavsiye edilen fiyatların belirlenmesi şu şekilde gerçekleşmektedir: Her yıl 31 Mayıs'tan önce tavsiye edilen fiyatların belirlenmesi için Haydarpaşa Lisesi'nin toplantı salonunda İstanbul Valiliği'nin bilgisi dahilinde toplanılmaktadır. Toplantıya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden ilgili şube müdürü, İstanbul'a bağlı ilçelerin şube müdürleri, İstanbul Anadolu yakasındaki tüm sürücü kursularının temsilcileri ve Sürücü Kursları Konfederasyonu temsilcisi katılmaktadır.

- Fiyat konusunda sürücü kursları arasında aşırı bir rekabet bulunmaktadır. Kadıköy'de 200 ile 400 TL arasında kurs fiyatı verilmektedir.

- Maliye Bakanlığı faturaları ilan edilen fiyatlar üzerinden faturalandırma yapılmasını istiyor. Buna karşılık Milli Eğitim İl Müdürlüğü yetkililerinin katıldığı toplantıda alınan

10-29/608-147

90 tavsiye ücretleri, piyasa koşullarının çok üzerinde bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse 2009-2010 öğretim yılında B sınıfı sürücü belgesi için 510 TL bedel ilan etmemizi tavsiye ettiler. Ancak mevcut durumda en çok 250 TL bedelle B sınıfı ehliyet için öğrenci kaydı yapılabilmektedir. Durum böyle olunca da Maliye Bakanlığı yetkilileri bizim 510 TL fiyat ilan ettiğimizi ancak 250 TL tutarında fatura kestiğimizi görerek bize vergi konusunda şüphe ile yaklaşmaktadırlar. Bu sebeple bizde Milli Eğitim İl Müdürlüğü'nün yetkililerinin katıldığı toplantıdan ayrı olarak gerçekçi fiyat seviyelerini İLSİS sistemine girmek için Kadıköy Bölgesindeki sürücü kursları ile bir araya gelerek daha makul fiyatları tavsiye etmeye karar verildi. Bunun üzerine 2009-2010 öğretim yılı için Kadıköy Bölgesindeki sürücü kursları ile aramızda tavsiye etmeyi kararlaştırdığımız fiyat B sınıfı için 300 TL oldu, bu fiyatın üzerinden peşin ödemelerde %15'e kadar indirim yapma hakkımızın olduğu konusunda da konuşuldu.

100 Söz konusu toplantıya katılanlar hatırladığım kadarıyla Sürkur MTSK Müdürü ..., Moda MTSK Müdürü ..., Bahariye MTSK ..., Sahrayıcedid MTSK ...'dir. Adresleri "www.kadikoysurucukurslari.com" isimli web sitesinden temin edilebilir.

- 31 Mayıs'a kadar İLSİS sistemi üzerinden ücretlerin girişinin yapılması gerektiği için bu rakamlar tavsiye edilmiştir. Ancak her sürücü kursunun İLSİS sistemine girdiği fiyatlar birbirinden farklı olabilmektedir. Ayrıca sürücü adaylarıyla pazarlık yapmaktayız ve pazarlık sonucu ulaşılan fiyat 255 TL'ye kadar inmektedir. Çoğu zaman faturayı da pazarlık sonucu ulaşılan fiyat üzerinden kesmekteyiz. Sürücü kursları olarak tavsiye edilen bu fiyatlara uyulup uyulmadığı kontrol edilmiyor ve uymayanlara herhangi bir yaptırım uygulanmıyor.

110 Diğer kursların yetkilileri de pazarda rekabetin yoğun olduğunu; her teşebbüsün fiyatlarını kendisinin belirlediğini; kurs fiyatlarının 180 hatta 150 TL'ye kadar düştüğünü ifade etmişlerdir. Bazı yetkililer Milli Eğitim İl Müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşmelerde tavsiye fiyat belirlendiğini doğrularken, bazıları konu hakkında bilgileri olmadığını ifade etmişlerdir.

1.2.2. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

Önaraştırma kapsamında sürücü kurslarında gerçekleştirilen yerinde incelemeler sırasında alınan belgelerden edinilen bilgiler aşağıda özetlenmiştir:

120 - Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları'nda yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Kurs'un sahibi ile düzenlenen Tutanak'a eklenen "22 Mayıs 2008 Toplantı Notları" başlıklı belgede aşağıdaki hususlar belirtilmektedir:

- "Düşük ücret ilanı yapılmaması ortak belirlenecek fiyata uyulması
- Uymadığı tespit edilen kursların ortak kararla şikayet edilmesi (Şubat döneminde Kadıköy bölgede 660 Nisan döneminde 990 kişi dönem veren olduğu bildirilmiş araştırılıyor.)
- Sözü edilen kursun her şey dahil 300 YTL'ye B sınıfı ehliyet verdiği söylentisi gerçekse rekabet kuruluna ve savcılığa şikayet dilekçesi verilmesine karar verildi.
- ... "

130 Kurs sahibi tarafından, söz konusu belgenin, Sürücü Kursları Konfederasyonu tarafından ...'ın başkanlığında ve İstanbul'daki bütün sürücü kurslarının katılımı ile gerçekleştirilen bir toplantıya kendisi adına katılan kurum müdürünün kendisi için hazırladığı bir toplantı özeti olduğu; ayrıca Sürücü Kursları Konfederasyonu'nun toplantısında belirtilen

10-29/608-147

görüşlerin genellikle temenni olarak kaldığı ve gerçekte piyasa koşullarında 150 TL'ye dahi B sınıfı kursun verilmekte olduğu ifade edilmiştir.

- Özel Safacan Sürücü Kursu, Özel Şaşkın Bakkal MTSK, Özel Ataman MTSK, Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları ve Bahariye Sürücü ve Meslek Eğitim Kursları'ndan temin edilen faturaların incelenmesi sonucunda, söz konusu kurslar arasında 2006-2007-2008-2009-2010 yıllarına ait herhangi bir fiyat birliğinin bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Zira kurslar bünyesinde B sınıfı için düzenlenen 2006-2007-2008-2009-2010 yıllarına ait fatura örneklerinden, ücretlerin belirgin şekilde farklılık arzettiği tespit edilmiştir.

140

- Adı geçen kurslar tarafından gönderilen ve B sınıfı sertifika için 2006-2007-2008-2009-2010 yıllarına ait ilan edilen fiyatları gösteren tablolara aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 1-: Özel Ataman MTSK'nın 2006-2007-2008-2009-2010 öğretim yıllarına ait ilan edilen en düşük ücretleri

Yıl	Sertifika Sınıfı	Dönemler	Toplam Ücret	Toplam Azami Ücret
1.6.2006-1.6.2007	B	1. Dört Ay	450	470 Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	460	
		3. Dört Ay	470	
1.6.2007-1.6.2008	B	1. Dört Ay	490	510 Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	500	
		3. Dört Ay	510	
1.6.2008-1.6.2009	B	1. Dört Ay	510	510 Peşin ödemelerde %25 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	510	
		3. Dört Ay	510	
2009-2010	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %15 iskonto uygulanır.
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	

Tablo 2-: Özel Şaşkın Bakkal MTSK'nın 2006-2007-2008-2009-2010 öğretim yıllarına ait ilan edilen en düşük ücretleri

Yıl	Sertifika Sınıfı	Dönemler	Toplam Ücret	Toplam Azami Ücret
1.6.2006-1.6.2007	B	1. Dört Ay	450	470 Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	460	
		3. Dört Ay	470	
1.6.2007-1.6.2008	B	1. Dört Ay	490	510 Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	500	
		3. Dört Ay	510	

10-29/608-147

1.6.2008-1.6.2009	B	1. Dört Ay	510	510 Peşin ödemelerde %25 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	510	
		3. Dört Ay	510	
2009-2010	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %15 iskonto uygulanır.
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %15 iskonto uygulanır.
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %15 iskonto uygulanır.

Tablo 3-: Bahariye Sürücü ve Meslek Eğitim Kursları'nın 2006-2007-2008-2009-2010 öğretim yıllarına ait ilan edilen en düşük ücretleri

Yıl	Sertifika Sınıfı	Dönemler	Toplam Ücret	Toplam Azami Ücret
2006-2007	B	1. Dört Ay	5420	
		2. Dört Ay	5540	
		3. Dört Ay	5660	
2007-2008	B	1. Dört Ay	5.9	
		2. Dört Ay	6.02	
		3. Dört Ay	6.14	
2008-2009	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
2009-2010	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Peşin ödemelerde %20 indirim uygulanır.

Tablo 4-: Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları'nın 2006-2007-2008-2009-2010 öğretim yıllarına ait ilan edilen en düşük ücretleri

150

Yıl	Sertifika Sınıfı	Dönemler	Toplam Ücret	Toplam Azami Ücret
1.6.2006-1.6.2007	B	1. Dört Ay		-
		2. Dört Ay		
		3. Dört Ay		
1.6.2007-1.6.2008	B	1. Dört Ay	490	510
		2. Dört Ay	500	
		3. Dört Ay	510	

10-29/608-147

2008-2009	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 6.14	
2009-2010	B	1. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Nakit ödemelerde %15 iskonto uygulanır.
		2. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Nakit ödemelerde %15 iskonto uygulanır.
		3. Dört Ay	Bir ders saati: 3.61	Nakit ödemelerde %15 iskonto uygulanır.

Tablo 5-: Özel Safacan Sürücü Kursu'nun 2006-2007-2008-2009-2010 öğretim yıllarına ait ilan edilen en düşük ücretleri

Yıl	Sertifika Sınıfı	Dönemler	Toplam Ücret	Toplam Azami Ücret
2006-2007	B	1. Dört Ay	-	-
		2. Dört Ay	-	
		3. Dört Ay	-	
2007-2008	B	1. Dört Ay	-	-
		2. Dört Ay	-	
		3. Dört Ay	-	
2008-2009	B	1. Dört Ay	-	-
		2. Dört Ay	-	
		3. Dört Ay	-	
2009-2010	B	1. Dört Ay	400,00	420,00
		2. Dört Ay	410,00	
		3. Dört Ay	420,00	

- Özel Şaşkın Bakkal MTSK tarafından Kurumumuza gönderilen, ilan edilen ücretlerin incelenmesinden, günlük siyasi bir gazetenin 27.5.2006 tarihli sayısında 1.6.2006-1.6.2007 tarihleri, 29.5.2007 tarihli sayısında 1.6.2007-1.6.2008 tarihleri ve 24.5.2008 tarihli sayısında ise 1.6.2008-1.6.2009 tarihleri arasındaki dönemler için İstanbul İlinde çeşitli ilçelerde faaliyet gösteren sürücü kurslarının uygulayacakları fiyat listelerine yer verildiği görülmüştür. Listelerin eklerinde ise Kadıköy ilçesinde ücret ilanına katılan kurslar arasında Özel Ataman MTSK, Bahariye Sürücü ve Meslek Eğitim Kursları, Özel Şaşkın Bakkal MTSK da yer almaktadır. Ancak, Bahariye Sürücü ve Meslek Eğitim Kursları tarafından Kurumumuza gönderilen yazıda belirtilen dönemler için teşebbüsler tarafından Milli Eğitim Bakanlığı İLSİS web sayfasına girilen ücretlerin B sınıfı için söz konusu fiyat listelerinde belirtilen ücretlerden farklı olduğu görülmüştür.

- Öte yandan, yukarıda yer verilen tabloların incelenmesinden, Özel Ataman MTSK, Özel Şaşkın Bakkal MTSK ve Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları'nın 2009-2010 öğretim yılı B sınıfı sertifika için ilan ettikleri ücretlerin aynı olduğu tespitine varılmıştır.

10-29/608-147

I.3. Değerlendirme

170 Şikâyet dilekçesinde İstanbul ili Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının sürücü ehliyetine yönelik özel öğretim hizmetleri pazarında fiyat birliği yaparak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddia edilmektedir. Söz konusu şikâyet, Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde yer alan "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmü ve özellikle aynı maddenin (a) bendinde yasaklanan "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" davranışı kapsamında değerlendirilebilir.

I.3.1. Kadıköy Sürücü Kursları Derneği

180 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde "teşebbüs birliği", "teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlik" şeklinde tanımlanmıştır. Kadıköy Sürücü Kursları Derneği'nin iddia edilen uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için öncelikle bu uygulamaların "teşebbüs birliği kararı" niteliğini haiz olması gerekmektedir. Bununla birlikte Kadıköy Sürücü Kursları Derneği'nin varlığı ve faaliyetleri ile ilgili olarak kurslarla yapılan görüşmelerden "www.kadikoysurucukurslari.com" isimli web sayfasında Kadıköy Sürücü Kursları Derneği'nin adı geçmekle birlikte bu isimde bir derneğin bulunmadığı, söz konusu web sayfasının Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren çeşitli sürücü kurslarının aralarında haberleşmelerinde kullanılan bir sayfa olduğu ve Özel Ataman MTSK Müdürü tarafından güncellendiği sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu web sayfasında Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren 39 adet sürücü kursunun ad ve iletişim adreslerine de yer verilmiştir. Web sayfasında yer verilen tavsiye edilen fiyatların belirlenmesi konusunda ise sayfayı güncelleyen kişi tarafından, "her yıl 31 Mayıs'tan önce tavsiye edilen fiyatların belirlenmesi için Haydarpaşa Lisesi'nin toplantı salonunda İstanbul Valiliği'nin bilgisi dâhilinde toplandıkları, bu toplantıya İl Milli Eğitim Şube Müdürü'nün, İstanbul'a bağlı ilçelerin şube müdürleri ve İstanbul Anadolu yakasındaki tüm sürücü kurslarının temsilcileri ve Sürücü Kursları Konfederasyonu'nun temsilcisinin katıldığı" belirtmiştir.

200 Dolayısıyla, yapılan görüşmeler ve elde edilen bilgi ve belgelerden, Kanun'un 4. maddesi anlamında söz konusu Dernek tarafından alınmış bir teşebbüs birliği kararının da bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

I.3.2. Ücret İlanları Hakkında Değerlendirme ve Teşebbüsler Arasında Yapılan Görüşmeler

Yerinde incelemede elde edilen bilgi ve belgeler ile yapılan görüşmelerden kurslar arasında, fiyat birlikteliğini sağlamak amacıyla anlaşmaya yönelik bir takım toplantılar yapıldığı kanaatine ulaşılmıştır. Zira yapılan görüşmelerde belirtildiği üzere her sene kurslar, fiyatlar ilan edilmeden önce Sürücü Kursları Konfederasyonu aracılığıyla ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinin de katılımı ile bir araya gelerek ilan edilecek fiyatlar konusunda tavsiye mahiyetinde görüşme yapmaktadırlar.

210 Öte yandan, inceleme konusu kursların 2006-2007-2008-2009-2010 yıllarına ait ilan edilen fiyatlarının incelenmesinden, Özel Ataman MTSK ve Özel Şaşkın Bakkal MTSK'nın 2006-2007, 2007-2008 ve 2008-2009 öğretim yıllarına ait dönemler için aynı

10-29/608-147

220 günlük siyasi gazetede yer verilen ortak fiyat listesinde ücret ilanına katılan kurslar arasında yer aldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, 2009-2010 öğretim yılı ile ilgili olarak ise B sınıfı sertifika için ilan edilen ücretlerin Özel Ataman MTSK, Özel Şaşkın Bakkal MTSK ve Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları için de aynı olduğu görülmüştür. İlan edilen fiyatların adı geçen üç sürücü kursu için de aynı düzeyde olması Sürücü Kursları Konfederasyonu aracılığıyla kursların bir araya gelerek ilan edilecek fiyatlar konusunda görüşme yaptıkları düşüncesini destekler niteliktedir. Bunlara ilave olarak, Özel Bostancı Sürücü Kursu Eğitim Kurumları'nda yapılan yerinde incelemede elde edilen "22 Mayıs 2008 Toplantı Notları" başlıklı belgenin incelenmesinden de Kadıköy ilçesindeki çeşitli kursların ilan edilen fiyatları belirlemek konusunda görüştükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan, Bostancı Sürücü Kursu'nun 17.12.2007 tarihli web sayfasında geçen; "Belirtilen ücretler Kadıköy bölgesindeki tüm sürücü kurslarının ortak kararı ile belirlenmiştir." ifadesi de belirtilen görüşmelerin varlığına işaret etmektedir.

230 Bütün bu açıklamalar ışığında kurslar arasında, fiyat birlikteliğini sağlamak amacıyla anlaşmaya yönelik bir takım toplantıların yapıldığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte, önaraştırma sürecinde adı geçen kursların 2006-2007-2008-2009-2010 yıllarına ait fatura örneklerinin incelenmesinden, sürücü kursları arasında herhangi bir fiyat birliğinin bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- İstanbul ili Kadıköy ilçesinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşma yaparak sürücü kursu fiyatlarını belirledikleri iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına,

2- Bununla birlikte; ilgili pazarda, rekabetin kalıcı bir şekilde tesisi ve benzer eylemlerin tekerrür etmesinin önlenmesi bakımından; ihlale ne şekilde son vereceğine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Özel Sürücü Kursları Konfederasyonu ve Federasyonu'na görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine

240 OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.